

MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN

BESTUUR DER WEGEN

Verkeerstechnische Dienst

**ALGEMENE OMZENDBRIEF
NOPENS DE WEGSIGNALISATIE**

Tekst

DEEL II : VERKEERSBORDEN

HOOFDSTUK B : VERKEERSBORDEN BETREFFENDE DE VOORRANG

DEEL II.

=====

HOOFDSTUK B. VERKEERSBORDEN BETREFFENDE DE VOORRANG.

=====

- B.1. PLAATSING DER VERKEERSBORDEN BETREFFENDE DE VOORRANG.
- B.2. OPSOMMING EN GEBRUIK DER VERKEERSBORDEN BETREFFENDE DE VOORRANG.
- B.3. AFMETINGEN DER VERKEERSBORDEN BETREFFENDE DE VOORRANG.
- B.4. TOEPASSINGEN.

B.1. PLAATSING DER VERKEERSBORDEN BETREFFENDE DE VOORRANG.

De verkeersborden betreffende de voorrang worden rechts geplaatst. Zij mogen boven de rijbaan of links herhaald worden.

Een onderbord van het type VIII (zie deel II - Hoofdstuk G) mag de verkeersborden "B 1", "B 3", "B 5", "B 7" en "B 15" aanvullen om het tracé van de weg aan te duiden waarop de bestuurders aan het volgende kruispunt voorrang hebben.

Wanneer het verkeersbord "B 9" vóór of op het kruispunt geplaatst is, mag het eveneens met dit onderbord aangevuld worden.

B.2. OPSOMMING EN GEBRUIK DER VERKEERSBORDEN BETREFFENDE DE VOORRANG.

1. Verkeersbord "B 1". - Voorrang verlenen (plaat 1/B).

Dit verkeersbord wordt geplaatst in de onmiddellijke nabijheid van de plaats waar de bestuurders voorrang moeten verlenen.

Dit verkeersbord wordt slechts geplaatst indien terzelfder tijd het verkeersbord "B 9" of "B 15" wordt geplaatst op de openbare weg of op de rijbaan die gevolgd wordt door de bestuurders aan wie voorrang moet verleend worden.

De verkeersborden "B 9" of "B 15" moeten evenwel niet geplaatst worden :

- indien het verkeersbord "B 1" op een pad of een aardeweg geplaatst is;
- indien hun plaatsing, wegens de bijzondere plaatsgesteldheid, de bestuurders kan misleiden omtrent de voorrangsregels aan het volgende kruispunt (plaat 2/B).

Dit verkeersbord moet links herhaald worden op de rijbanen met éénrichtingsverkeer waarvan de breedte het verkeer in meerdere files toelaat.

Het verkeersbord "B 1" mag niet herhaald worden links van een oprit tot een autosnelweg of enige rijbaan die met de rijbaan waar zij op uitkomt een hoek vormt die zodanig scherp is dat de bestuurder die voorrang geniet, zou kunnen menen dat dit verkeersbord hem betreft (platen 45/B en 46/B).

Het is verboden aan dezelfde uitrit op een kruispunt meer dan twee verkeersborden "B 1" te plaatsen.

2. Verkeersbord "B 3". - Verkeersbord dat het verkeersbord "B 1" aankondigt op de bij benadering aangeduide afstand (plaat 3/B).

Dit verkeersbord moet geplaatst worden indien het verkeersbord "B 1" wegens de plaatsgesteldheid niet waarneembaar is op ongeveer 100 m (plaat 30/B) of indien op de weg waarop het verkeersbord "B 1" is geplaatst, aan het vorig kruispunt het verkeersbord "B 15" voorkomt (plaat 35/B).

Dit verkeersbord moet echter niet geplaatst worden :

- in de bebouwde kommen;
- wanneer de rijbaan in de zone van 100 m die aan het kruispunt voorafgaat, niet breder is dan 3,00 m.

Dit verkeersbord mag niet geplaatst worden :

- indien het verkeersbord "B 1" op een pad of een aardeweg geplaatst is;
- indien het verkeersbord "B 11" gebruikt wordt.

Het is verboden :

- meer dan één verkeersbord "B 3" rechts te plaatsen;
- het verkeersbord "B 3" links te herhalen indien het verkeersbord "B 1" zelf links herhaald wordt, behalve op de rijbanen met éénrichtingsverkeer, waarvan de breedte het verkeer in meerdere files toelaat.

Het blauwe bord onder de driehoek moet overeenstemmen met het onderbord van het type Ia (zie deel II - Hoofdstuk G).

3. Verkeersbord "B 5". - Stoppen en voorrang verlenen (plaat 4/B).

Dit verkeersbord mag slechts geplaatst worden :

- indien, ingevolge de plaatsgesteldheid, het uitzicht zodanig beperkt is dat de bestuurders geen voorrang zouden kunnen verlenen zonder te moeten stoppen;
- in de gevallen voorzien bij artikel 61.3.2. van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer.

Dit verkeersbord wordt geplaatst in de onmiddellijke nabijheid van de plaats waar de bestuurders moeten stoppen en voorrang verlenen.

Dit verkeersbord wordt slechts geplaatst indien terzelfder tijd het verkeersbord "B 9" of "B 15" wordt geplaatst op de openbare weg of de rijbaan die gevolgd wordt door de bestuurders aan wie voorrang moet verleend worden.

De verkeersborden "B 9" of "B 15" moeten evenwel niet geplaatst worden :

- indien het verkeersbord "B 5" op een pad of een aardeweg geplaatst is;
- indien hun plaatsing, wegens de bijzondere plaatsgesteldheid, de bestuurders kan misleiden omtrent de voorrangregels aan het volgende kruispunt (plaat 2/B).

Dit verkeersbord moet links herhaald worden op rijbanen met éénrichtingsverkeer waarvan de breedte het verkeer in meerdere files toelaat.

Het verkeersbord "B 5" mag niet geplaatst worden op een oprit tot een autosnelweg.

Het verkeersbord "B 5" mag niet herhaald worden links van een rijbaan die met de rijbaan waar zij op uitkomt een hoek vormt die zodanig scherp is dat de bestuurder die voorrang geniet zou kunnen menen dat dit verkeersbord hem betreft.

Het is verboden aan dezelfde uitrit op een kruispunt meer dan twee verkeersborden "B 5" te plaatsen.

4. Verkeersbord "B 7". - Verkeersbord dat het verkeersbord "B 5" aankondigt op de bij benadering aangeduide afstand (plaat 5/B).

Dit verkeersbord moet geplaatst worden om ieder verkeersbord "B 5" aan te kondigen.

Dit verkeersbord moet echter niet geplaatst worden :

- in de bebouwde kommen;
- wanneer de rijbaan in de zone van 100 m die aan het kruispunt voorafgaat, niet breder is dan 3,00 m.

Dit verkeersbord mag niet geplaatst worden :

- indien het verkeersbord "B 5" op een pad of een aardeweg geplaatst is;
- indien het verkeersbord "B 11" gebruikt wordt.

Het is verboden :

- meer dan één verkeersbord "B 7" rechts te plaatsen;
- het verkeersbord "B 7" links te herhalen indien het verkeersbord "B 5" zelf links herhaald wordt, behalve op de rijbanen met éénrichtingsverkeer waarvan de breedte het verkeer in meerdere files toelaat.

Het blauwe bord onder de driehoek moet overeenstemmen met het onderbord van het type Ib (zie deel II - Hoofdstuk G).

5. Verkeersbord "B 9". - Voorrangsweg (plaat 6/B).

Dit verkeersbord wordt geplaatst bij het begin van de voorrangsweg en herhaald na elk kruispunt.

Indien de plaatsgesteldheid het rechtvaardigt, mag bovendien een identiek verkeersbord geplaatst worden vóór of op het kruispunt (plaat 7/B).

Dit verkeersbord wordt slechts geplaatst indien terzelfder tijd het verkeersbord "B 1" of "B 5" wordt geplaatst op de openbare weg of op de rijbaan die gevolgd wordt door de bestuurders die voorrang moeten verlenen.

Het verkeersbord "B 9" wordt evenwel geplaatst zonder dat de verkeersborden "B 1" of "B 5" geplaatst worden op de andere weg indien het verkeer daar verboden is in de richting van de voorrangsweg.

Het verkeersbord "B 9" moet niet geplaatst worden :

- indien het verkeersbord "B 1" of "B 5" op een pad of een aardeweg geplaatst is;
- indien zijn plaatsing, wegens de bijzondere plaatsgesteldheid, de bestuurders kan misleiden omtrent de voorrangswegs aan het volgende kruispunt.

De verkeersborden "B 9" worden slechts geplaatst op de wegen die ingeschakeld zijn in een lange voorrangsweg.

Het is verboden verkeersborden "B 9" te plaatsen op een openbare weg waarop verkeersborden "B 15" aangebracht zijn.

Wanneer een voorrangsweg onmiddellijk na een kruispunt met voorrang van rechts begint, moet vóór dit kruispunt altijd het verkeersbord "B 17" geplaatst worden (platen 27/B en 41/B).

Indien het verkeersbord "B 9" op het kruispunt wordt geplaatst, is de diagonaal van dit verkeersbord ongeveer 0,40 m.

Het verkeersbord "B 9" wordt na een kruispunt zodanig geplaatst dat het door de bestuurder komende van de ondergeschikte rijbaan kan waargenomen worden nadat hij zijn maneuver heeft uitgevoerd. Op autosnelwegen wordt in principe het verkeersbord "B 9" op ongeveer 150 m na het einde van een versnellingsstrook geplaatst; op de verkeerswisselaars "A" en "B" wordt onder het verkeersbord "B 9" het verkeersbord "F 23b" of "F 23c" (zie deel II - Hoofdstuk F) aangebracht.

Het verkeersbord "B 9" impliceert buiten de bebouwde kommen een parkeerverbod op de rijbaan.

6. Verkeersbord "B 11". - Einde van voorrangsweg (plaat 8/B).

Dit verkeersbord wordt geplaatst bij het naderen van het kruispunt waar de voorrangsweg dit karakter verliest, behalve aan de uitritten van autosnelwegen waar het niet mag geplaatst worden. In de mate van het mogelijke wordt het verkeersbord "B 11" op gewone wegen op ongeveer 150 m van het kruispunt geplaatst. Aan dit kruispunt moet de voorrangsregel die van toepassing is, altijd worden aangekondigd door verkeersborden "B 1", "B 5", of "B 17" volgens het geval.

Op het einde van een autosnelweg, waar hij zijn voorrangskarakter verliest, wordt het verkeersbord "B 11" links herhaald (plaat 47/B).

7. Verkeersbord "B 13". - Verkeersbord dat het verkeersbord "B 11" aankondigt op de bij benadering aangeduide afstand (plaat 9/B).

Dit verkeersbord moet geplaatst worden :

- buiten de bebouwde kommen indien het verkeersbord "B 11" wegens de plaatsgesteldheid niet waarneembaar is op ongeveer 100 m;
- bij het naderen van het einde van een autosnelweg;
- bij het naderen van het knooppunt van twee autosnelwegen, voor de bestuurders die voorrang moeten verlenen aan hen die op de andere autosnelweg rijden.

Dit verkeersbord moet niet geplaatst worden als het niet kan op ten minste 250 m van het kruispunt.

Dit verkeersbord mag niet geplaatst worden :

- indien het verkeersbord "B 11" waarneembaar is op ongeveer 100 m;
- in de bebouwde kommen.

Het blauwe bord onder dit verkeersbord moet overeenstemmen met het onderbord van het type Ia (zie deel II - Hoofdstuk G).

8. Verkeersborden "B 15a" tot "B 15g". - Voorrang (platen 10/B tot 16/B).

De horizontale streep van het symbool mag worden gewijzigd om duidelijker de plaatsgesteldheid weer te geven.

Dit verkeersbord wordt geplaatst in de onmiddellijke nabijheid van de plaats waar de bestuurders voorrang genieten.

Dit verkeersbord wordt slechts geplaatst indien terzelfder tijd het verkeersbord "B 1" of "B 5" wordt geplaatst op de openbare weg of op de rijbaan die gevolgd wordt door de bestuurders die voorrang moeten verlenen.

Het verkeersbord "B 15" wordt evenwel geplaatst zonder dat de verkeersborden "B 1" of "B 5" geplaatst worden op de andere weg indien het verkeer daar verboden is naar de weg waarop het verkeersbord "B 15" is aangebracht.

Het verkeersbord "B 15" moet niet geplaatst worden :

- indien het verkeersbord "B 1" of "B 5" op een pad of een aardeweg geplaatst is;
- indien zijn plaatsing, wegens de bijzondere plaatsgesteldheid, de bestuurder kan misleiden omtrent de voorrangregels aan het volgende kruispunt (plaat 2/B).

Het is verboden verkeersborden "B 15" te plaatsen op een openbare weg waarop verkeersborden "B 9" aangebracht zijn.

Vóór een T-kruispunt wordt langs de hoofdweg, voor beide rijrichtingen het verkeersbord "B 15" geplaatst.

9. Verkeersbord "B 17". - Kruispunt waar de voorrang van rechts geldt (plaat 17/B).

Dit verkeersbord wordt geplaatst in de onmiddellijke nabijheid van het kruispunt.

Dit verkeersbord moet geplaatst worden :

- wanneer op de weg die uitkomt op een kruispunt waar de voorrang van rechts geldt, vóór het voorgaande kruispunt een verkeersbord "B 15" is aangebracht;
- wanneer op de weg die voorbij het kruispunt verder loopt een verkeersbord "B 9" is geplaatst, dat het begin van een voorrangsweg aankondigt.

Buiten de bebouwde kommen wordt het verkeersbord "B 17" geplaatst indien de weg die rechts uitmondt niet tijdig kan waargenomen worden wegens de bijzondere plaatsgesteldheid.

10. Bijzondere bepalingen.

De verkeersborden "B 1", "B 5", "B 9" en "B 15" mogen slechts geplaatst worden wanneer wegens de aard en de dichtheid van het verkeer het behoud van de voorrang van rechts de vlotheid van het verkeer zou tegenwerken.

Op elk plein waar voorrang wordt verleend aan de bestuurders die in rondgaand verkeer rijden, mag deze voorrang slechts verleend worden door verkeersborden "B 15".

Wanneer een weg waarop verkeersborden "B 9" vóór of op het kruispunt of verkeersborden "B 15" zijn aangebracht, op een kruispunt afbuigt en zijn continuïteit niet duidelijk uitkomt, dan moet zijn tracé op het kruispunt worden aangeduid op een onderbord van het type VIII (zie deel II - Hoofdstuk G), dat onder deze verkeersborden geplaatst wordt (plaat 7/B). Hetzelfde onderbord wordt geplaatst onder de verkeersborden "B 1" en "B 5" op de andere wegen die op het kruispunt uitkomen.

11. Verkeersborden "B 19". - Smalle doorgang. Gebod voorrang te verlenen aan de bestuurders die uit de tegenovergestelde richting komen (plaat 18/B).
12. "B 21". - Smalle doorgang. Voorrang ten opzichte van de bestuurders die uit de tegenovergestelde richting komen (plaat 19/B).

Het verkeersbord "B 19" mag vóór een smalle doorgang slechts geplaatst worden indien de zichtbaarheid van het ene uiteinde van die doorgang tot het andere volledig is en indien twee voertuigen er niet kunnen kruisen; terzelfdertijd wordt voor het verkeer dat uit de tegenovergestelde richting komt, het verkeersbord "B 21" geplaatst.

De voorrang dient verleend te worden aan de bestuurders die geen zijdelingse verplaatsing hoeven uit te voeren om de smalle doorgang te doorrijden (plaat 20/B).

Indien vanop het ene uiteinde van een doorgang het andere niet zichtbaar is, worden :

- hetzij in de doorgang uitwijkplaatsen aangelegd. De lengte van een uitwijkplaats wordt bepaald volgens de belangrijheid van het verkeer;
- hetzij driekleurige verkeerslichten aangebracht.

B.3. AFMETINGEN DER VERKEERSBORDEN BETREFFENDE DE VOORRANG.

In de bebouwde kommen hebben de verkeersborden betreffende de voorrang met de hieronder aangegeven vorm de volgende afmetingen :

- driehoekige verkeersborden met zijde van ongeveer 0,90 m. Deze afmeting mag tot 0,70 m verminderd worden en in bijzondere gevallen tot 0,40 m, indien de plaatsgesteldheid het vereist;
- achthoekige verkeersborden met diameter van de ingeschreven cirkel van ongeveer 0,90 m. Deze afmeting mag tot 0,70 m verminderd worden en in bijzondere gevallen tot 0,40 m, indien de plaatsgesteldheid het vereist;
- ruitvormige verkeersborden. Bij het begin en het einde van een voorrangsweg en na elk belangrijk kruispunt wordt het verkeersbord met een diagonaal van ongeveer 0,90 m geplaatst. Na elk ander kruispunt van deze voorrangsweg en eventueel op het kruispunt wordt het verkeersbord met een diagonaal van ongeveer 0,40 m geplaatst;
- cirkelvormige verkeersborden met diameter van ongeveer 0,70 m;
- rechthoekige verkeersborden met ongeveer 0,40 m x 0,60 m zijde.

Buiten de bebouwde kommen hebben de verkeersborden betreffende de voorrang met de hieronder aangegeven vorm de volgende afmetingen :

- driehoekige verkeersborden met zijde van ongeveer 1,10 m op autosnelwegen, op autowegen en op wegen met ten minste vier rijstroken en met een zijde van ongeveer 0,90 m op wegen met minder dan vier rijstroken. Deze afmetingen mogen verminderd worden tot 0,70 m en in zeer bijzondere gevallen tot 0,40 m, indien de plaatsgesteldheid het vereist;
- achthoekige verkeersborden met diameter van de ingeschreven cirkel van ongeveer 0,90 m. Deze afmeting mag tot 0,70 m verminderd worden en in zeer bijzondere gevallen tot 0,40 m, indien de plaatsgesteldheid het vereist;
- ruitvormige verkeersborden. Bij het begin van een autosnelweg en na elke inrit van een verkeerswisselaar "A" wordt in principie het verkeersbord met een diagonaal van ongeveer 1,10 m geplaatst. Bij het einde van een autosnelweg, waar hij zijn voorrangskarakter verliest, wordt eveneens het verkeersbord met een diagonaal van ongeveer 1,10 m geplaatst. Na elke versnellingsstrook van een verkeerswisselaar "B" wordt het verkeersbord met een diagonaal van ongeveer 0,90 m geplaatst. Bij het begin en het einde van een voorrangsweg en na elk belangrijk kruispunt wordt het verkeersbord met een diagonaal van ongeveer 0,90 m geplaatst. Na elk ander kruispunt van deze voorrangsweg en eventueel op het kruispunt wordt het verkeersbord met een diagonaal van ongeveer 0,40 m geplaatst;

- cirkelvormige verkeersborden met een diameter van ongeveer 0,70 m;
- rechthoekige verkeersborden met ongeveer 0,40 m x 0,60 m zijde.

B.4. TOEPASSINGEN.

B.4.1. Op gewone wegen.

A. In bebouwde kommen.

- Platen 21/B en 22/B : geven de plaatsing weer van het verkeersbord "B 1".
- Plaat 23/B : geeft de plaatsing weer van de verkeersborden "B 1" en "B 11".
- Platen 24/B en 25/B : geven de plaatsing weer van het verkeersbord "B 5".
- Plaat 26/B : geeft de plaatsing weer van de verkeersborden "B 5" en "B 11".
- Platen 27/B en 28/B : geven de plaatsing weer van het verkeersbord "B 17".

B. Buiten bebouwde kommen.

- Platen 29/B tot 32/B : geven de plaatsing weer van het verkeersbord "B 1".
- Platen 33/B en 34/B : geven de plaatsing weer van het verkeersbord "B 1" en "B 11".
- Plaat 35/B : geeft de plaatsing weer van het verkeersbord "B 1" op een weg waar op het vorige kruispunt de voorrang van doorgang van toepassing is.
- Platen 36/B tot 38/B : geven de plaatsing weer van het verkeersbord "B 5".
- Platen 39/B en 40/B : geven de plaatsing weer van het verkeersbord "B 5" en "B 11".
- Platen 41/B en 42/B : geven de plaatsing weer van het verkeersbord "B 17".
- Platen 43/B en 44/B : geven de plaatsing weer van de verkeersborden "B 11" en "B 17".

B.4.2. Op autosnelwegen.

- Plaat 45/B : geeft de signalisatie weer op een verkeerswisselaar "A".
- Plaat 46/B : geeft de signalisatie weer op een verkeerswisselaar "B".
- Plaat 47/B : geeft de signalisatie weer bij het einde van een autosnelweg, waar hij zijn voorrangskarakter verliest.
- Plaat 48/B : geeft de signalisatie weer bij het einde van een autosnelweg met behoud van de voorrangsweg.